

SÈRIE 4

Opció A

Exercici 1: H. FRENCH “Fer front a la globalització ecològica”. *L'estat del món*

A l'exercici 1 es proposa la verificació d'una part dels objectius terminals 14, 31 i 32 que es correspon amb els bloc de continguts conceptuals 2.6 i 4.5 i amb els blocs de continguts procedimentals 1.7 i 3.2. També es verifica els aprenentatges referits al punt 6 del document de concreció del currículum, *Els intercanvis en un món global*.

A tots els exercicis i opcions les puntuacions parcials de totes les preguntes, si n'hi ha, són indicatives. El corrector o correctora valorarà positivament l'ordre de l'exposició, la precisió i adequació de llenguatge emprat per l'alumnat i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que l'alumnat aportí, més que no pas allò que deixa de dir. També valorarà positivament l'aplicació del vocabulari geogràfic correcte i precís i la claredat en l'exposició.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, que han de ser distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt.

L'alumnat amb les seves pròpies paraules ha de resumir les següents idees principals:

- a) La globalització internacionalitza el moviment econòmic
- b) La globalització provoca tensions entre els països industrialitzats
- c) El terme globalització es molt utilitzat però es defineix de diverses maneres (0'5 punts)

L'alumnat hauria de dir en la definició del concepte globalització com a mínim, i amb les seves paraules, que avui en dia l'economia dels diferents estats està integrada en una sol sistema econòmic mundial i que els centres de decisió de l'economia ja no depenen dels estats sinó de les grans empreses multinacionals. O bé que esmenti que la globalització vol dir comprar qualsevol producte fet a qualsevol lloc del planeta. (0'5 punts).

2) 1,5 punts

L'alumnat hauria d'esmentar els següents aspectes:

- a) Hi ha un moviment de persones que es desplacen, a distàncies sovint molt grans, per trobar un lloc de treball.
- b) Que aquest èxode migratori té el seu origen en les àrees subdesenvolupades del planeta i el seu destí són les àrees desenvolupades a causa de les desigualtats socio-econòmiques que hi ha en el món actual.

- c) La localització de les principals activitats econòmiques en els estats desenvolupats, el diferents nivells de riquesa entre països, l'intercanvi desigual entre el nord i el sud així com causes històriques fan que els moviments de mà d'obra a nivell mundial siguin molt importants.
- d) Que aquesta mà d'obra moltes vegades es poc qualificada, esta més mal pagada i fa feines que la població autòctona no vol fer.

L'alumnat pot citar exemples actuals com el continu trasvassament clandestí de persones a través de l'estret de Gibraltar, però també dels moviments de persones entre Mèxic i EUA, los "espaldamojados"; de l'Europa de l'est cap a la Unió Europea; de l'Amèrica Central i el Carib cap a Estats Units i Europa; del sud i sud-est asiàtic cap a l'Aràbia Saudita i els estats que l'envolten; de Namíbia, Zimbabwe i Moçambic cap a la república de Sudàfrica; dels països del voltant de Nigèria i Costa d'Ivori cap aquests dos estats, per citar els més importants.

3) 2,5 punts

Com a principals conseqüències medioambientals cal destacar la desforestació de zones boscoses, la contaminació de les aigües i dels sòls a causa de l'ús intensiu de productes químics per augmentar la producció agrícola; el dèficit d'aigua a causa de l'augment de les zones irrigades i la contaminació atmosfèrica i acústica provocada per les grans concentracions industrials [1 punt]

Les principals conseqüències econòmiques del fenomen de la globalització és que la separació del nivell de riquesa entre els estats del nord i del sud cada vegada és més gran.

Com a conseqüències socials cal que l'alumnat parli dels fluxos de migració a la recerca d'un lloc de treball d'uns estats cap a altres. També que la globalització ajuda en el desarrelament d'algunes persones a dins del primer món (l'anomenat quart món).

Com a conseqüències polítiques el fenomen de la globalització treu pes econòmic als estats que es veuen superats i dominats per les grans multinacionals. [1'5 punts]

Exercici 2: Els dotze municipis més extensos de Catalunya (quadre estadístic)

A l'exercici 2 es proposa la verificació d'una part dels objectius terminals 22 i 24 que es correspon amb el bloc de contingut conceptual 3.1 i 3.2 i amb els blocs de continguts procedimentals 1.6 i 3.2. També es verifica els aprenentatges referits al punt 7 del document de concreció del currículum, *L'organització política del territori*.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, que han de ser distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt

L'alumnat ha de dir amb las seves paraules que es troba davant d'una informació estadística sobre els municipis que tenen més extensió del seu terme a Catalunya. Amb dades de 1996 es quantifiquen la població, l'extensió i l'altitud sobre el nivell del mar i s'especifica el nom de la comarca a la qual pertany el municipi que s'esmenta. (0'25)

Cal valorar que l'alumne sàpiga trobar característiques que comparteixen la majoria dels municipis del quadre com, per exemple, estar situats a més de 700 m d'altitud, tenir menys de 5.000 habitants i formar part de comarques de muntanya. Les zones on estan localitzats són el sector nord-occidental de Catalunya i a les Terres de l'Ebre (0'75 punts)

2) 1'5 punts

Cal valorar que l'alumnat faci referència a l'organització territorial d'autonomies, comarques en algunes comunitats autònomes com Catalunya, i municipis com a organització territorial bàsica.

3) 2'5 punts

L'alumnat ha de fer referència en la seva exposició a la composició del consistori municipal (regidors i presidència de l'alcalde) i a les competències municipals: urbanisme, seguretat, transport públic, sanitat, medi ambient, contractació d'obres i serveis i a l'autoritat del govern de la comunitat autònoma en l'alteració dels límits municipals.

Opció B

Exercici 1: Text de Geoffrey LEAN. *Atles del medi ambient*

A l'exercici 1 es proposa la verificació d'una part dels objectius terminals 2 i 3 que es correspon amb els blocs de continguts conceptuals 1.1, 1.2, 1.3, i 1.5 i amb els blocs de continguts procedimentals 1.7 i 3.2. També es verifica els aprenentatges referits al punt 1 i 2 del document de concreció del currículum, *El medi físic com a escenari de les activitats humanes* i *El medi físic com a recurs per a les activitats humanes* respectivament.

A tots els exercicis i opcions les puntuacions parcials de totes les preguntes, si n'hi ha, són indicatives. El corrector o correctora valorarà positivament l'ordre de l'exposició, la precisió i adequació de llenguatge emprat per l'alumnat i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que l'alumnat aporti, més que no pas allò que deixa de dir. També valorarà positivament l'aplicació del vocabulari geogràfic correcte i precís i la claredat en l'exposició.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, que han de ser distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt

L'alumnat amb les seves paraules ha d'identificar i resumir les següents idees principals:

a) El text tracta el problema de la destrucció de les selves tropicals i les iniciatives dutes a terme recentment per salvar aquests boscos.

- b) En els darrers anys, salvar les selves ha esdevingut una causa internacional, però les iniciatives han d'anar acompanyades d'incentius econòmics, que afavoreixin que els països del Tercer Món afectats, tinguin interès en preservar aquest ecosistema únic.
- c) Les activitats tradicionals com l'extracció del cautxú o l'agrosilvicultura, permeten l'explotació sostinguda dels boscos tropicals i poden ser alternatives a d'altres activitats potencialment destructives com l'explotació forestal, la ramaderia o l'agricultura d'artiga.

2) 1,5 punts

L'alumnat ha d'enumerar com a **causes** directes: les explotacions fusteres, les rompudes per la ramaderia o l'agricultura – poden fer referència a l'agricultura itinerant-, les explotacions mineres, la construcció d'infraestructures viàries, el creixement urbà, la construcció d'embassaments... Ubicat el problema en països del Tercer Món, cal que destaquin que la pobresa, el fort creixement demogràfic i les desigualtats, són les causes de base més importants. (0'75 punts)

La destrucció dels boscos té un impacte negatiu sobre el clima del Planeta atès que contribueix a l'augment de la temperatura i al rescalfament global. Altres conseqüències són la pèrdua d'una gran biodiversitat i l'erosió i degradació dels sòls. (0'75 punts)

3) 2,5 punts

L'alumnat ha de fer referència als següents problemes medioambientals:

- . la contaminació de les aigües
- . la contaminació atmosfèrica
- . la desforestació
- . els residus (1 punt)

Hauran de definir (0,25 punts) i explicar el problema escollit: es poden centrar en la contaminació de mars i oceans o en la de rius, llacs i aigües subterrànies; poden tractar el tema de la pluja àcida, la destrucció de la capa d'ozó, l'efecte hivernacle i el canvi climàtic, la desertització, la gestió dels residus urbans, etc.

Un cop definit el problema l'explicació haurà de contenir:

- a) Les causes del problema elegit (0'50 punts)
- b) L'abast, és a dir, la zona on el problema produeix un impacte directe (0'25 punts)
- c) Les conseqüències (0'25 punts)
- d) Les mesures adoptades (0'25 punts)

Exercici 2: Mapa dels països europeus segons la seva relació amb la UE

A l'exercici 2 es proposa la verificació d'una part dels objectius terminals 22 que es correspon amb el bloc de contingut conceptual 3.1 i 3.2 i amb els blocs de continguts procedimentals 1.4 i 3.2. També es verifica els aprenentatges referits al punt 7 del document de concreció del currículum, *L'organització política del territori*.

L'exercici es valorarà globalment a raó de 5 punts, que han de ser distribuïts de la manera següent:

1) 1 punt

L'alumnat amb les seves pròpies paraules ha de dir que el mapa temàtic de caire polític ens informa de la relació dels estats en funció de la seva pertinença o no a la UE i de la seva aproximació. (0'50 punts)

L'alumnat ha de referir-se al fet que entre tots els estats interessats a ser membres de la UE hi ha un grup de sis amb els quals es van començar negociacions al 1998 (0'25 punts); que l'estat que va decidir no formar-ne part en referèndum va ser Noruega (0'25 punts).

2) 1'5 punts

L'alumnat hauria d'exposar que la Unió Europea va començar el seu camí amb la creació de la CECA (1950), un mercat comú de l'acer i del carbó entre França i Alemanya; que més tard va formalitzar una unió duanera o mercat comú l'any 1957 (Tractat de Roma); a partir d'aquesta data han anat produint-se incorporacions:

- a) al 1973, Irlanda, Gran Bretanya i Dinamarca;
- b) al 1981: Grècia;
- c) al 1986, Espanya i Portugal;
- d) i al 1995, Àustria, Finlàndia i Suècia.

3) 2'5 punts

L'alumne ha d'exposar els objectius de la UE i explicar les funcions de la Comissió Europea, el Consell Europeu, el Parlament Europeu i el Tribunal de Justícia.